

Jóváhagyom:

Horváth Péter János
elnök

A Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal

módszertani útmutatója

**a földgáztárolási díjak évenkénti megállapításának rendszeréről
a 2021. április 1-jétől kezdődő árszabályozási ciklusban**

Tartalomjegyzék

I.	Jogi alapok.....	3
II.	Alapvetések.....	5
III.	A földgáztárolói engedélyesek induló díjainak meghatározása	5
	1. Az induló díj számításánál figyelembe vett (árszabályozási) mennyiségek és naturáliák.....	5
	2. Elszámolási különbözet (veszteség).....	7
	3. Az elismert árbevétel-igény korrekciója	7
	4. Jogszabályváltozásból fakadó korrekciók, új feladatok többletköltségei	7
	5. A díjelemek számszerűsítése.....	7
IV.	A földgáztárolói engedélyesekre vonatkozó árszabályozási cikluson belüli szabályok	8
	1. A díjszámítás során használt (árszabályozási) mennyiségi és naturaia adatok korrekciója	8
	2. A földgáztárolói engedélyesek indokolt működési költségeinek meghatározása árszabályozási cikluson belül	8
	2.1. Az engedélyesek indokolt – indexált – működési költségeinek meghatározása ...	8
	2.1.1. Indexálás.....	8
	2.2. Jogszabályváltozásból fakadó korrekciók, új feladatok többletköltségei.....	10
	2.3. Az engedélyesek indokolt – nem indexált – működési költségeinek meghatározása	11
	2.3.1. Saját technológiai felhasználás (kompresszorozás és gázelőkészítés)	11
	2.3.2. Villamos energia beszerzési költsége és villamos energia rendszerhasználati költsége	11
	2.4. Tárgyévra elismert működési költség.....	12
	3. Szabályozás szerinti eszközérték és az ahhoz kapcsolódó költségek (értékcsökkenés és tőkeköltség) meghatározása	12
	3.1. Indexálás.....	12
	3.2. Többletkötelezettséget eredményező, jogszabály, vagy szabályozási dokumentum változásából fakadó beruházások	13
	3.3. Tárgyévra elismert értékcsökkenés és tőkeköltség.....	15
	4. Elszámolási különbözet (veszteség)	15
	5. Egyéb	15
	5.1. A nyereség utólagos vizsgálata.....	15
	5.2. Díjszámítási hibák	16
	5.3. Jogorvoslat alapján megállapított hibák kezelése.....	16
	5.4. Az elismert árbevétel-igény korrekciója	16

6. A díjjelemek számszerűsítése	17
6.1. A kitárolási díj meghatározása	17
6.2. A betárolási díj meghatározása	17
6.3. A tárolói kapacitásdíj meghatározása	17
1. sz. melléklet.....	19
Az inflációs bázisindex meghatározása.....	19
I. Működési költségek.....	19
II. Szabályozás szerinti eszközérték, értékcsökkenés	22
2. sz. melléklet.....	24
A földgáztárolói engedélyesek engedélyköteles tevékenysége által szabadon elérhető nyereség felső korlátjának számítása.....	24

I. Jogi alapok

A földgázellátásról szóló 2008. évi XL. törvény (a továbbiakban: **GET**) 104/A. § (1) és (5) bekezdései, 104/B. § (1) bekezdése, (2) bekezdés b) pontja, (3) bekezdés b) pontja és (4) bekezdése, 105. § (1)-(4) bekezdése, valamint a 146/P. § (1) bekezdés b) pontja rendelkezése szerint (a továbbiakban a **Hivatal**, illetve a **MEKH** kifejezés a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal elnevezést rövidíti):

„104/A. § (1) A rendszerhasználati díj [...] szabályozása árszabályozási ciklusok keretében történik. A Hivatal elnöke a 104/B. § (1) bekezdése [...] szerinti rendeletben állapítja meg az árszabályozási ciklus kezdő és záró időpontját.

(5) A Hivatal az (1) [...] bekezdés szerinti árszabályozási ciklus indulását megelőzően eszköz- és költség-felülvizsgálatot végez.”

„104/B. § (1) A rendszerhasználati díjak meghatározására és szabályozására vonatkozó alapelveket és keretszabályokat a Hivatal elnöke rendeletben állapítja meg a következő árszabályozási ciklus kezdetét megelőző év augusztus 15-ig. A rendszerhasználati díjak szabályozása az árszabályozási cikluson belül évenkénti ármegállapítással történik.

(2) Az (1) bekezdés szerinti rendelet figyelembevételével a Hivatal az árszabályozási ciklus [...]

b) az egyes éveire vonatkozó ármegállapítás rendszerére vonatkozóan módszertani útmutatót [...] ad ki.

(3) A Hivatal [...]

b) a (2) bekezdés b) pontja szerinti módszertani útmutatót az éves kapacitásaukciónak előtt legalább 45 nappal

a honlapján közzéteszi.

(4) A rendszerhasználati díjak mértékét a Hivatal - figyelemmel az (1) bekezdés szerinti rendeletre és a módszertani útmutatókra - határozatban állapítja meg, legkésőbb az éves kapacitásaukciónak előtt 30 nappal. A Hivatal a rendszerhasználati díjak megállapítására irányuló eljárás megindításakor felhívja az ügyfeleket nyilatkozataiknak az eljárás megindításától számított 30 napon belül történő megtételére, amely határidő jogvesztő. A Hivatal a határozatát a honlapján a rendszerhasználati díjak alkalmazhatósága előtt legalább 40 nappal közzéteszi.

„105. § (1) Az együttműködő földgázrendszer használatért a 104/B. § (1) bekezdése szerinti rendeletben meghatározottak szerint

a) szállítási rendszerüzemeltetési díjat,

b) földgázelosztási díjat,

c) elosztási átszállítási díjat,

d) földgáztárolási díjat

(a továbbiakban együtt: rendszerhasználati díjak) kell fizetni. Az egyes rendszerhasználati díjak a díj alapjául szolgáló költség szerkezetnek megfelelő díjelemekből állhatnak.

(2) Az (1) bekezdés a) és d) pontjai szerinti díjak országosan egységes mértékűek.

(3) A rendszerhasználati díjaknak, [...] meg kell felelniük az átláthatóság, a nyilvánosság és az arányosság elvének, valamint azokat objektív módon, megkülönböztetés nélkül kell alkalmazni.

(4) A rendszerhasználati díjakat a hatékonyan működő engedélyes vállalkozások indokolt működési és tőkeköltsége, illetve összehasonlító elemzések alapján a legkisebb költség elvének érvényre juttatásával úgy kell meghatározni, hogy az érintett engedélyeseket rövid- és hosszútávon gazdálkodásuk hatékonyságának és az általuk nyújtott szolgáltatás minőségének folyamatos javítására és az ellátásbiztonság növelésére ösztönözze.”

146/P. § (1) A 146/L. § (1) bekezdése szerinti árszabályozási ciklust követő új árszabályozási ciklus kezdő időpontja

[...]

b) a tárolási rendszerhasználati díjak tekintetében 2021. április 1.,.”

A Hivatal a fentiek értelmében adja ki jelen útmutatót, amelynek összeállítása során – a GET hivatkozott részein kívül – támaszkodott

- a. a földgáz rendszerhasználati díjak, a külön díjak és a csatlakozási díjak meghatározásának a 2021-ben induló árszabályozási ciklusra vonatkozó keretszabályairól szóló 8/2020. (VIII. 14.) MEKH rendeletre (a továbbiakban: **Keretrendelet**),
- b. a földgáz rendszerhasználati díjak, a külön díjak, valamint a csatlakozási díjak alkalmazásának szabályairól szóló 11/2016. (XI. 14.) MEKH rendeletre (a továbbiakban: **Áralkalmazási rendelet**),
- c. a GET 104/B. § (2) bekezdés a) pontja alapján kiadott, a Hivatal honlapján közzétett Módszertani útmutatóban leírtakra (a továbbiakban: **Módszertani útmutató I.**), valamint
- d. az érintett engedélyesek és a felhasználók reprezentatív érdekképviselőiteinek előzetesen kikért véleményére.

Jelen útmutató célja, hogy összefoglalja azokat a megközelítéseket és módszereket, amelyek alapján átláthatóbbá válik a földgáztárolási rendszerhasználati díjak középtávú szabályozási koncepciója, az egyes rendszerhasználati díjak évenkénti megállapításának rendszere a 2021. április 1-jétől kezdődő árszabályozási cikluson belül.

II. Alapvetések

1. Az **árszabályozási cikluson belül** a földgáz kitérési díjat, betárolási díjat és tárolói kapacitásdíjat (a továbbiakban együtt: **földgáztárolási díjak**) a Hivatal lehetőség szerint **évente egyszer, április 1-jére** állapítja meg.
2. A tárolási rendszerhasználati díjak ciklusközi megállapítása a Keretrendelet 11. § (1) bekezdése szerinti induló díjak kiszámításának alapjául szolgáló indokolt **költségtömeg évenkénti karbantartásán** nyugszik. Ennek keretében számszerűsíti a Hivatal a díjmegállapítással érintett tárolói évre (a továbbiakban: **tárgyév**) figyelembe veendő elismert költségtömeget.
3. A 2. pont szerinti számszerűsítés **engedélyesenként, azon belül költségcsoportonként** valósul meg. Az egyes költségcsoportok számszerűsítése differenciáltan, a következő fejezetekben meghatározott módszerek szerint történik. Ezt követően a Hivatal az egyes költségcsoportok indokoltnak tekintett értékeit engedélyesenként összegezi.
4. A **tárgyévre vonatkozó földgáztárolási rendszerhasználati díjakat és** díjlelemeket a Hivatal
 - a) a 2-3. pontok szerint meghatározott költségtömegeknek és
 - b) a Keretrendelet 13. § (2) bekezdése alapján megállapított mennyiségi és naturália adatoknakaz alapulvételével állapítja meg.
5. Az **induló díj** meghatározása során a Hivatal a Módszertani útmutató I. alapján meghatározott indokolt költségtömeget a 3. pontban leírtaknak megfelelően összegezi és a III. 1.1. pontban meghatározott mennyiségi és naturália adatok alapul vételével állapítja meg.
6. A tárolói rendszer rendszerhasználati díjainak megállapítására jelen módszertani útmutató vonatkozó fejezeteit kell alkalmazni.
7. A GET 105. § (2) bekezdése szerint a földgáztárolási díj országosan egységes mértékű.

III. A földgáztárolói engedélyesek induló díjainak meghatározása

A GET 104/A. § (5) bekezdése alapján a Hivatal a rendszerhasználati díjak megállapítása érdekében eszköz- és költségfelülvizsgálatot végez. Ezen vizsgálat lefolytatása során a Hivatal a Módszertani útmutató I-ben rögzített elvek és előírások mentén határozza meg a 2021. április 1-jével induló árszabályozási ciklus földgáztárolási díjának alapjául szolgáló indokolt költségtömeget és árbevétel-igényt. Az **induló díjak** az így meghatározott árbevétel igény és a III.1 pontban meghatározott mennyiségek hányadosaként állnak elő.

1. Az induló díj számításánál figyelembe vett (árszabályozási) mennyiségek és naturáliák

A Keretrendelet 13. § (2)-(4) bekezdései alapján az induló díj megállapítása során:

„(2) A földgáz mennyiségi adatokat a 2019. évi mennyiségi adatokra, vagy a tény mennyiségi adatok alapján számított hőmérséklet korrigált mennyiségekből kiindulva, a korábbi évek tendenciáira, az árszabályozási időszak során várható tendenciákra, valamint az indokolt árbevétel igényben elismert mennyiségarányos költségek változására is figyelemmel kell meghatározni.

(3) A naturáliákat a 2018/2019. gázév adataiból kiindulva, a korábbi gázévek tendenciáira és az árszabályozási időszak során várható tendenciákra, valamint a földgázellátó rendszer kiépített kapacitásaira figyelemmel kell meghatározni.

(4) Az induló díjak megállapítása során a figyelembe vehető kapacitáslekötések mértékéről az érintettek érdekeire tekintettel, a GET 104/B. § (2) bekezdés a) pontja szerinti módszertani útmutatóban részletezettek szerint kell dönteni olyan módon, hogy a fizikai és a lekötött kapacitás eltéréséből fakadó kockázatot meg kell osztani a rendszerüzemeltető és a felhasználó között.”

A díj számszerűsítéséhez a következő – a tényleges díjfizetésnél is alapul vett – mennyiségi jellemzők meghatározása szükséges:

- a Keretrendelet 5. § (4) bekezdés a) pontja szerinti kitérési díj esetében a mennyiségi adat a kitérési mennyiség (MWh),
- a Keretrendelet 5. § (4) bekezdés b) pontja szerinti betárolási díj esetében a mennyiségi adat a betárolt mennyiség (MWh),
- a Keretrendelet 5. § (4) bekezdés c) pontja szerinti tárolói kapacitásdíj esetében a naturália a lekötött mobilkapacitás (kWh/év).

A kitérési mennyiség, illetve a betárolt mennyiség a Keretrendelet 13. § (2) bekezdése szerint kerül meghatározásra. A Hivatal a ki- és betárolási díj számítás szempontjából megvizsgálja a rendelkezésére álló adatokat, amelyek alapján a 2019. évi tény mennyiséghez képest korrekciót végezhet.

Az induló díjszámításban figyelembe veendő **mennyiségarányos költségek** megállapítása érdekében a 2019. évi szabályozás szerint figyelembe vett tény kitérési, illetve betárolási mennyiség és az árszabályozási kitérési mennyiség és a betárolási mennyiség mennyiségarányos költségekre gyakorolt hatása kerül számszerűsítésre.

Az induló díj számításánál figyelembe veendő lekötött mobilkapacitás kiindulási alapját a kereskedelmi értékesítésben a 2020/21-es tárolói évre a Határozat meghozataláig szerződésben lekötött mobil kapacitás értéke képezi. A Hivatal a tárolói kapacitásdíj számítás szempontjából megvizsgálja a rendelkezésére álló adatokat, amelyek alapján korrekciót végezhet. Ennek során tekintettel van az egyes földgáztárolói engedélyesek működési engedélyeiben megállapított tárolható mobilgázkészlet mértékeire¹, valamint az engedélyesek által a ciklusindulásra becsült kapacitáslekötési szintre. A 2020/21-es tárolói év tény értékétől való eltérést a Keretrendelet 13. § (4) bekezdésében szereplő, rendszerüzemeltető és rendszerhasználó közötti kockázatmegosztásnak kell tekinteni.

A Hivatal a kitérési, illetve betárolási mennyiség és a lekötött mobilkapacitás megállapításakor az árszabályozással nem érintett **biztonsági tárolói** mobilkapacitás mértékére – a Keretrendelet 11. § (1) bekezdésében foglaltakkal összhangban – nincs tekintettel, ugyanis arra a földgáz biztonsági készletezéséről szóló 2006. évi XXVI. törvény 3.

¹ Az MFGT esetében az 2069/2020. sz. MEKH határozat, az MMBF esetében a 2204/2020. sz. MEKH határozat megfelelő mellékletei kerültek figyelembevételre.

és 6. §-ai alapján a Magyar Szénhidrogén Készletező Szövetség által megállapított tagi hozzájárulás – és nem a földgáztárolási díj – kell, hogy fedezetet nyújtson.

2. Elszámolási különbözet (veszteség)

A földgáztárolói engedélyes elszámolási különbözetének induló díjban elismert értéke a következő lépések szerint kerül számszerűsítésre:

- a) Az induló díj megállapításához elismert veszteség a 2019. évi tény **mennyiség**ből kiindulva kerül megállapításra olyan módon, hogy a Hivatal korigálja azt a mennyiséget a megelőző évek tény adatai alapján.
- b) Az induló díjban **elismert beszerzési árat** a Hivatal az induló díj esetén is a IV.2.3.1 pontban leírtak szerint határozza meg.
- c) A tárgyévre elismert költség az a) és b) pont szerinti értékek szorzataként adódik.

3. Az elismert árbevétel-igény korrekciója

Az előző ciklus rendszeres díjmegállapításai során el nem számolt tételek – korrekciós tételekként veendő figyelembe az induló díjban az éves díjkarbantartás során alkalmazott IV.5.4 pontban részletezett korrekciókkal azonos módon.

4. Jogszabályváltozásból fakadó korrekciók, új feladatok többletköltségei

Az induló díjmegállapítás során a Hivatal – az engedélyesnek a földgáztárolási díjat megállapító közigazgatási hatósági eljárás keretében tett nyilatkozata alapján – utólag elismerheti azon, a tárolói év kezdetét megelőzően ténylegesen felmerült működési költségeket, amelyek jogszabályi kötelezettségből fakadóan merültek fel, korábban nem kerültek figyelembevételre és egyértelműen az engedélyesi tevékenységhez rendelhetők.

A Működési költségeket, az eszközértéket a Hivatal a 2019. év kimutatásaiból kiindulva vizsgálja. Az induló díj meghatározása során a Hivatal figyelembe veheti a működési költségeket vagy eszközértéket befolyásoló jogszabályok – a díjmeghatározásig tudomására jutott - módosításából fakadó indokolt költség, eszközérték változását, a Hivatalnak bemutatott új beruházást, amely jogszabályi, vagy szabályozási dokumentumban² szereplő kötelezettség teljesítéséből fakad.

5. A díjelemek számszerűsítése

Az induló díj meghatározás alapjául szolgáló elismert árbevétel-igény a Módszertani útmutató I. szerint meghatározott indokolt költségek indexálásával, valamint az III.3. pontban felsorolt korrekciók összegeként áll elő. A díjak számszerűsítése az éves díjkarbantartással azonos módon, a IV.6. pontban részletezettek szerint történik.

² Szabályozási dokumentum különösen az ÜKSZ és a GET 82. § (2) bekezdés e) pontja szerinti Tízéves fejlesztési terv

IV. A földgáztárolói engedélyesekre vonatkozó árszabályozási cikluson belüli szabályok

Az árszabályozási ciklus egyes éveire a díjmeghatározás alapjául szolgáló elismert árbevétel-igény a jelen útmutató 2-4. pontokiban leírtak szerint meghatározott indokolt költségek, valamint az 5. pontban felsorolt korrekciók összegeként áll elő.

1. A díjszámítás során használt (árszabályozási) mennyiségi és naturália adatok korrekciója

A Hivatal a tárolási díjak számításakor a legutolsó rendelkezésre álló naturália és mennyiségi adatokat veszi alapul a Keretrendelet 15. § (2) bekezdésében foglaltak szerint.

A mennyiségi és naturália adatok meghatározása során figyelembe kell venni az indokolt költségben elismert többletkötelezettségek kapcsán felmerülő változásokat. A Hivatal a díjak számszerűsítése során a következő – a tényleges díjfizetésnél is alapul vett – mennyiségi jellemzőket határozza meg:

- a) a Keretrendelet 5. § (4) bekezdése a) pontja szerinti kitérési díj esetében a mennyiségi adata a **kitárolt mennyiség (MWh)**, amely a korábbi évek tendenciáira és az árszabályozási időszak során várható tendenciákra (várható lekötések, az ellátásbiztonsági helyzet és az aktuális piaci árak: tél-nyár spread) figyelemmel kerül meghatározásra, a tárolói engedélyesek adatszolgáltatása alapján,
- b) a Keretrendelet 5. § (4) bekezdés b) pontja szerinti betárolási díj esetében a mennyiségi adata a **betárolt mennyiség (MWh)**, amely a korábbi évek tendenciáira és az árszabályozási időszak során várható tendenciákra (várható lekötések, az ellátásbiztonsági helyzet és az aktuális piaci árak: tél-nyár spread) figyelemmel kerül meghatározásra, a tárolói engedélyesek adatszolgáltatása alapján,
- c) a Keretrendelet 5. § (4) bekezdés c) pontja szerinti tárolói kapacitásdíj esetén a naturália a **lekötött mobilkapacitás (kWh/év)**, amely a tárgyévet megelőző legutolsó, tényértékkel rendelkező lekötési időszakaiban lekötött éves, összesített értékéből kiindulva, a korábbi évek tendenciáira és az árszabályozási időszak során várható tendenciákra (várható lekötések, az ellátásbiztonsági helyzet és az aktuális piaci árak: tél-nyár spread) figyelemmel kerül meghatározásra, a tárolói engedélyesek adatszolgáltatása alapján.

2. A földgáztárolói engedélyesek indokolt működési költségeinek meghatározása árszabályozási cikluson belül

2.1. Az engedélyesek indokolt – indexált – működési költségeinek meghatározása

2.1.1. Indexálás

Az indexálásra, azaz a költségek elismeréskori szintjének a tárgyévben várt árszínvonalon való figyelembevételére a Hivatal a Magyar Nemzeti Banknak a tárgyévet megelőző december havi Inflációs jelentés című kiadványában publikált, nyilvánosan elérhető inflációs mutatókból számított bázisindexet alkalmazza. Emellett a Hivatal a személyi jellegű ráfordítások esetében

– tekintettel az ilyen jellegű működési költségeknek az általános árszínvonal-változástól esetenként szignifikánsan eltérő változására – a Magyar Nemzeti Banknak a tárgyévet megelőző december havi Inflációs jelentés című kiadványában publikált nemzetgazdasági bruttó átlagkereset-mutatókból számított indexét alkalmazza.

Az indexszel a Hivatal minden esetben a 2021. április 1-jétől hatályos díjak alapjául meghatározott – 2.3. pontban meghatározottakon kívüli – működési költségeket szorozza meg:

$$MK_{tárgyév} = MK_{induló időszak} * (1 + index_{MK_{tárgyév}}),$$

ahol:

$MK_{tárgyév}$	az engedélyes ténylegesen felmerült működési költségeinek tárgyévre vonatkozó indokolt működési költsége,
$MK_{induló időszak}$	az engedélyes induló díjban elismert működési költsége
$index_{MK_{tárgyév}}$	a működési költség indexálásához használt bázisindex.

A személyi jellegű ráfordítások külön indexszel való indexálása esetén a fenti képletben $MK_{tárgyév}$ a t díjalkalmazási időszaki működési költség személyi jellegű ráfordítások nélküli részét jelenti; a személyi jellegű ráfordítások indexálása pedig az alábbi képlet alapján történik:

$$SZJR_{tárgyév} = SZJR_{induló időszak} * (1 + index_{SZJR_{tárgyév}}),$$

ahol:

$SZJR_{tárgyév}$	a t díjalkalmazási időszaki működési költségeinek személyi jellegű ráfordítás részét,
$SZJR_{induló időszak}$	az induló díjban elismert működési költségeinek személyi jellegű ráfordítás részét
$index_{SZJR_{tárgyév}}$	a személyi jellegű ráfordítás indexálásához használt indexet jelenti.

Mivel a költségek a tárolói év során folyamatosan merülnek fel, és ezen költségek egy része az év során fixnek tekintendő, más része változónak, ezért a Hivatal a költségeket a díjalkalmazási időszak közepére indexálja. Az induló díj megállapítása során a Hivatal a költségeket 2021. szeptember 30-i árszintűnek tekintette, az induló díj alkalmazásakor a díjalkalmazási időszak közepe szeptember 30. A Hivatal az index számításánál az inflációs mutatókat időarányosan veszi figyelembe, ezzel összességében lefedve a 2021. szeptember 30-tól (első díj-megállapítási időszak közepe) a tárgyév közepéig tartó időszakot (minden év szeptember 30-a), ugyanakkor a tárgyévet megelőző tárolói évre a díjmegállapításkor a tény inflációs mutatóval helyettesíti.

Amennyiben az MNB által kiadott inflációs mutató ($infl^{MNB}$), illetve személyi jellegű ráfordítások külön indexszel való indexálása esetén az ennek indexálásához használt nemzetgazdasági bruttó átlagkereset-mutató ($index_{átlagkereset}^{MNB}$) figyelembe vett mértéke évenként meghaladja a Hivatal által az egyes díjmegállapítási időszakokra engedélyes-típusonként meghatározott hatékonyságjavulási elvárás (k) %-pontban kifejezett értékét,

akkor a Hivatal a bázisindexet az $infl^{MNB}$, illetve $index_{\text{átlagkereset}}^{MNB}$ figyelembe vett mértékének k -val csökkentett értékének megfelelő, korrigált mutatóval számítja ki.

Amennyiben $infl^{MNB} \leq k$, illetve $index_{\text{átlagkereset}}^{MNB} \leq k$, akkor nem kerül sor az elismert költségtömeg megfelelő részének módosítására, mivel a Hivatal legfeljebb k mértékének megfelelő hatékonyságjavulással számol.

A Hivatal azokban az esetekben, amikor a normál működési feltételek az engedélyesnek nem felróható okból nem biztosíthatók, felülvizsgálhatja a hatékonyságjavulási tényező alkalmazását.

Az $index_MK_{(\text{tárgyév})}$ adott évi meghatározására vonatkozó számítások részletes bemutatását az 1. sz. melléklet tartalmazza.

2.2. Jogszabályváltozásból fakadó korrekciók, új feladatok többletköltségei

A díjmegállapítás keretében a Hivatal – az engedélyes által a tárgyév kezdetét megelőző szeptember 30-ig bemutatott információk alapján, az árszabályozási ciklus hosszának és a felmerülés periodicitásának figyelembevételével – utólag elismerheti azon, a tárgyév kezdetét megelőző szeptember 30-ig ténylegesen felmerült működési költségeket ($MK^{\text{többlet}}$) amelyek jogszabályi kötelezettségből fakadóan merültek fel, korábban nem kerültek figyelembevételre és egyértelműen az engedélyesi tevékenységhez rendelhetők.

Működési költségeket, eszközértéket a Hivatal a 2019. év kimutatásaiból kiindulva vizsgálja, éves karbantartás során figyelembe veheti a működési költségeket vagy eszközértéket befolyásoló jogszabályok ciklusközi módosulásából fakadó indokolt költség, eszközérték változását.

Az árszabályozási cikluson belül elismert költségek indexálása nem az induló díj alapjául szolgáló költségtömeggel együtt történik, hanem az alábbi módosított index alkalmazásával:

$$MK_{\text{tárgyév}}^{\text{többlet}} = MK_{\text{elismerés tárolói éve}}^{\text{többlet}} * \frac{1 + index_MK_{\text{tárgyév}}}{1 + index_MK_{\text{elismerés tárolói éve}}}$$

Az $index_MK_{(\text{tárgyév})}$ meghatározására vonatkozó számítások részletes bemutatását az 1. sz. melléklet tartalmazza.

ahol:

$MK_{\text{tárgyév}}^{\text{többlet}}$	az engedélyes utólag elismert, ténylegesen felmerült működési költségének tárgyévre vonatkozó indokolt működési költsége,
$MK_{\text{elismerés tárolói éve}}^{\text{többlet}}$	az engedélyes utólag elismert, ténylegesen felmerült indokolt működési költsége,
$index_MK_{\text{tárgyév}}$	a tárgyévi (díjszámítás tárolói éve) inflációs láncindex működési költség,

$index_{MK_{elismerés\ tárolói\ éve}}$ az utólag elismert, ténylegesen felmerült működési költség elismerési tárolói évének inflációs indexe működési költség esetén.

2.3. Az engedélyesek indokolt – nem indexált – működési költségeinek meghatározása

2.3.1. Saját technológiai felhasználás (kompresszorozás és gázelőkészítés)

A földgáztárolói engedélyes saját technológiai felhasználásának tárgyévre elismert értéke a tárgyévet megelőző időszakra elismert költségekből a következő lépések szerint kerül számszerűsítésre:

- a) A tárgyévre vonatkozóan elismert saját technológiai felhasználású földgáz (mennyiség) megállapításának kiindulópontját a betárolási időszakra, illetve a kitérolási időszakra vonatkozó IV.1. pontban meghatározott kitérolási mennyiséggel, illetve betárolási mennyiséggel arányos értékei alapján becsült mennyiség képezi.
- b) A **tárgyévre elismert beszerzési árat** a Hivatal úgy határozza meg, hogy a tárgyévre elismert földgázárhoz hozzáadja a tárgyévre elismert szállítási átlagárát, amelyet szállítási díj kiszámítása során elismert költség és a díj számítása során figyelembe vett mennyiség hányadosaként határoz meg.

Elismert földgázár: A tárgyévben kezdődő tárolói év hónapjaira előrejelzett import földgáz árának egyszerű számtani átlaga. Az **előrejelzés** az érintett tárolói évet megelőző 2. negyedév 3. hónapjának 1-15. napjain a Hivatal honlapján közzétett, tárgy hónapra vonatkozó adatforrás szerinti földgázár forwardok + spread (1,63 EUR/MWh) értékeinek számtani átlagaként adódik. A fenti értékek a számolást megelőző hónap utolsó 5 banki napjára vonatkozó hivatalos MNB napi EURHUF (tény) árfolyamainak számtani átlagával átszámításra kerülnek Ft/kWh-ra. A tárgyévet követő második tárolói év díjszámítása során a Hivatal a forward adatokat a **tény** adatokkal korrigálja az 5.4.c pontnak megfelelően.

A Hivatal a technológiai célú felhasználás költségei közül a kompresszorozás és a gázelőkészítés esetén a földgáz árának meghatározása során megvizsgálja az adó jellegű tételek indokoltságát, majd ennek alapján is dönt a számítások során figyelembe veendő földgáz áráról.

- c) A tárgyévre **elismert költség** az a) és b) pont szerinti értékek szorzataként adódik.

2.3.2. Villamos energia beszerzési költsége és villamos energia rendszerhasználati költsége

A földgáztárolói engedélyes villamos energia beszerzési költségének és villamos energia rendszerhasználati költségének tárgyévre elismert értéke a következő lépések szerint kerül számszerűsítésre:

- a) A tárgyévre vonatkozóan elismert villamos energia (mennyiség) megállapításának kiindulópontját a **betárolási időszakra, illetve a kitérolási időszakra vonatkozó IV.1. pontban meghatározott kitérolási mennyiséggel, illetve betárolási mennyiséggel arányos értékei alapján becsült mennyiség** képezi.
- b) A **tárgyévre elismert villamos energia beszerzési árat** a Hivatal úgy határozza meg, hogy az Engedélyesek által, a tárgyévre megkötött villamos energiaszolgáltatási szerződésekben szereplő villamos energia termék árak és <https://hudex.hu/hu/piaci->

[adatok/villamos-energia/riportok](#) honlapon a tárgyévet megelőző december havi riportban publikált (baseload, peak tárgyévre vonatkozó éves termékárak 90-10%-ban súlyozott átlaga átszámolva a tárgyévet megelőző december banki napjaira vonatkozó hivatalos MNB napi EURHUF (tény) árfolyamainak számtani átlagával Ft/kWh-ra) tárgyévi villamos energia árak közül a legalacsonyabbat veszi figyelembe.

Ehhez hozzá adja engedélyesenként a tárgyévre vonatkozó, a villamos energia termék árához kapcsolódó **adó jellegű tételeknek** a villamos energia felhasználással súlyozott átlagárát, valamint engedélyesenként a tárgyévre vonatkozó **villamos energia rendszerhasználati díjak** a villamos energia felhasználással súlyozott átlagárát.

- c) A tárgyévre **elismert költség betárolási időszakra eső része** az a) pont betárolási időszakra vonatkozó mennyiség és a b) pont szerinti értékek szorzataként adódik, míg a tárgyévre **elismert költség kitérési időszakra eső része** az a) pont kitérési időszakra vonatkozó mennyiség és a b) pont szerinti értékek szorzataként adódik.

2.4. Tárgyévre elismert működési költség

A díjak meghatározásánál figyelembe vett működési költség az indexált működési költségeknek a IV. 2.1 pontban, illetve a nem indexált működési költségeknek a IV. 2.3 pontban leírt módon számolt értékeinek összegeként áll elő.

3. Szabályozás szerinti eszközérték és az ahhoz kapcsolódó költségek (értékcsökkenés és tőkeköltség) meghatározása

3.1. Indexálás

Az indexálásra, azaz a költségek elismeréskori szintjének a tárgyévben várt árszínvonalon való figyelembevételére a Hivatal a Magyar Nemzeti Bank (december) Inflációs jelentés című kiadványában publikált, nyilvánosan elérhető inflációs mutatókból³, mint fogyasztói árindexekből számított bázisindexet alkalmazza.

A 2020. évi eszköz- és költségfelülvizsgálaton belül az eszközök vizsgálata az engedélyesek eszközei 2019. december 31-ei szabályozói értékének (RAB) megállapítására, illetve az ebből számolt elismert költségek – értékcsökkenés (ÉCS) és tőkeköltség (TK) – számszerűsítésére és az induló díjban való figyelembe vételére irányult. Az induló díj 2021. április 1. és 2022. március 31. között alkalmazandó, a Hivatal az eszközértékhez kapcsolódó két költséget az időszak elejére (2021. április 1.) indexálta. Ennek megfelelően a Hivatal a rendszeres díjmegállapítás során is az időszak elejére indexálja ezt a két költséget, azaz az indexszel a Hivatal minden esetben a 2021. április 1-jétől hatályos díjak megállapításához meghatározott – 2021. március 31-i árszintre indexált – tőkeköltséget és amortizációs költséget szorozza meg:

³ *Abban az esetben, ha egy adott évre az Inflációs jelentésben szereplő inflációs előrejelzés nem egyetlen érték, hanem egy tartomány, a Hivatal által figyelembe vett érték a tartomány alsó és felső határának számtani átlaga.*

$$\acute{E}CS_{t\acute{a}rgy\acute{e}v} = \acute{E}CS_{indul\acute{o}\ id\acute{o}szak} * (1 + index_TK_{t\acute{a}rgy\acute{e}v});$$

$$TK_{t\acute{a}rgy\acute{e}v} = TK_{indul\acute{o}\ id\acute{o}szak} * (1 + index_TK_{t\acute{a}rgy\acute{e}v}),$$

ahol $index_TK_{t\acute{a}rgy\acute{e}v}$ a t díjalkalmazási időszi eszközértékhez kapcsolódó költségek indexálásához használt bázisindex. A Hivatal az index számításánál az inflációs mutatókat időarányosan veszi figyelembe, ezzel összességében lefedve a 2021. április 1-étől (első díj-megállapítási időszak eleje) a tárgyév elejéig (minden év március 31-e) tartó időszakot, ugyanakkor a tárgyévet megelőző tárolói évre a díjmegállapításnál előrejelzésként figyelembe vett inflációs mutatót a tárgyévi inflációs bázisindex meghatározásakor a tény inflációs mutatóval helyettesíti.

Az $index_TK_{(t\acute{a}rgy\acute{e}v)}$ meghatározására vonatkozó számítások részletes bemutatását az 1. sz. melléklet tartalmazza.

A párnagáz és a speciális eszközök az árszabályozási ciklus során nem kerülnek indexálásra. A speciális eszközök - mint például az informatikai eszközök, számítástechnikai eszközök, szoftverek - technológiailag gyorsabban avulnak, ennek megfelelően inflációs növekedés ezen eszközöknél nem indokolt. Speciális eszközök közé sorolja a Hivatal a szolgalmi jogokat, az ingatlanhoz nem kapcsolódó vagyoni értékű jogokat és használati jogokat is. A speciális eszközök teljes körét a földgáztárolási díjat megállapító határozat tartalmazza.

3.2. Többletkötelezettséget eredményező, jogszabály változásából, vagy szabályozási dokumentumból⁴ fakadó beruházások

A rendszeres díjmegállapítás során **utólag elismerhető** azon – az induló díj elismert költsége számításának alapjául szolgáló eszközértékben nem szereplő, a tárgyévet megelőzően szeptember 30-ig a Hivatalnak bemutatott – új beruházás, amely jogszabályi, vagy szabályozási dokumentumban szereplő kötelezettség teljesítéséből fakad.

Az alkalmazott módszer lépései:

- a) Első lépésben a Hivatal megvizsgálja a tárgyévet megelőző szeptember 30-ig bemutatott – az indokolt költség számításának alapjául szolgáló eszközértékben figyelembe nem vett – tényleges aktiválásokat és azok finanszírozási hátterét.
- b) Második lépésben a Hivatal számszerűsíti az a) pont szerint korrigált aktiválási érték és a beruházáshoz kapcsolódóan kapott egyéb idegen források⁵ különbségét ($RAB^{t\acute{o}bblet}$).

A b) pont szerinti értékből a Hivatal az alábbiak szerint számítja az eszközhöz kapcsolódó, adcionálisan elismert költségek mértékét:

⁴ Szabályozási dokumentum különösen az ÜKSZ és a GET 82. § (2) bekezdés e) pontja szerinti Tízéves fejlesztési terv

⁵ Kivéve a hitelkiváltások miatt térítésmentesen átvett eszközök értéke, de figyelembe veendő a térítésmentesen átvett eszközök értéke.

- i. az értékcsökkenés ($\acute{E}CS^{t\ddot{o}bblet}$) a b) pont szerinti értékéből az eszköz- és költségfelülvizsgálat során alkalmazott elvek szerint kerül kiszámításra,
- ii. a tőkekölség ($TK^{t\ddot{o}bblet}$): a b) pont szerinti érték szorozva az induló díjak meghatározása során figyelembe vett hozamfényezővel:

$$TK^{t\ddot{o}bblet} = RAB^{t\ddot{o}bblet} * WACC$$

WACC: Módszertani útmutató I. 1. számú melléklete alapján meghatározott súlyozott átlagos tőkekölség adózás előtti reálértéke.

A nettó eszközérték meghatározása úgy történik, hogy a tárgyévet megelőző évre figyelembe vett nettó eszközértékhez a Hivatal hozzáadja a b) pont szerinti eszközértéket.

Az árszabályozási cikluson belül elismert többlet eszközértékhez kapcsolódó költségek indexálása nem az induló díj alapjául szolgáló költségtömezzel együtt történik, hanem az alábbi módosított index alkalmazásával:

$$\acute{E}CS_{t\ddot{a}rgy\acute{e}v}^{t\ddot{o}bblet} = \acute{E}CS_{elismer\acute{e}s\ t\ddot{a}rol\acute{o}i\ \acute{e}ve}^{t\ddot{o}bblet} * \frac{1 + index_TK_{t\ddot{a}rgy\acute{e}v}}{1 + index_TK_{elismer\acute{e}s\ t\ddot{a}rol\acute{o}i\ \acute{e}ve}}$$

ahol:

$\acute{E}CS_{t\ddot{a}rgy\acute{e}v}^{t\ddot{o}bblet}$	az engedélyes utólag elismert, tárgyévre vonatkozó elismert értékcsökkenése,
$\acute{E}CS_{elismer\acute{e}s\ t\ddot{a}rol\acute{o}i\ \acute{e}ve}^{t\ddot{o}bblet}$	az engedélyes utólag elismert, ténylegesen felmerült elismert értékcsökkenése,
$index_TK_{t\ddot{a}rgy\acute{e}v}$	a tárgyévi (díjszámítás tárolói éve) inflációs index értékcsökkenés és tőkekölség esetén,
$index_TK_{elismer\acute{e}s\ t\ddot{a}rol\acute{o}i\ \acute{e}ve}$	az utólag elismert, ténylegesen felmerült értékcsökkenés elismerési évi inflációs index értékcsökkenés és tőkekölség esetén.

$$TK_{t\ddot{a}rgy\acute{e}v}^{t\ddot{o}bblet} = TK_{elismer\acute{e}s\ t\ddot{a}rol\acute{o}i\ \acute{e}ve}^{t\ddot{o}bblet} * \frac{1 + index_TK_{t\ddot{a}rgy\acute{e}v}}{1 + index_TK_{elismer\acute{e}s\ t\ddot{a}rol\acute{o}i\ \acute{e}ve}}$$

ahol:

$TK_{t\ddot{a}rgy\acute{e}v}^{t\ddot{o}bblet}$	az engedélyes utólag elismert, tárgyévre vonatkozó elismert tőkekölsége,
$TK_{elismer\acute{e}s\ t\ddot{a}rol\acute{o}i\ \acute{e}ve}^{t\ddot{o}bblet}$	az engedélyes utólag elismert, ténylegesen felmerült elismert tőkekölsége,
$index_TK_{t\ddot{a}rgy\acute{e}v}$	a tárgyévi (díjszámítás tárolói éve) inflációs index értékcsökkenés és tőkekölség esetén,
$index_TK_{elismer\acute{e}s\ t\ddot{a}rol\acute{o}i\ \acute{e}ve}$	az utólag elismert, ténylegesen felmerült tőkekölség elismerési évi inflációs index értékcsökkenés és tőkekölség esetén.

3.3. Tárgyévre elismert értékcsökkenés és tőkeköltség

A díjak meghatározásánál figyelembe vett eszközértékhez kapcsolódó költségek az induló időszak értékcsökkenésnek és tőkeköltségnek a IV.3.1 pontban, illetve az elismert többlet eszközértékhez kapcsolódó költségeknek a IV.3.2 pontban leírt módon indexált értékeinek összegeként áll elő.

4. Elszámolási különbözet (veszteség)

A földgáztárolói engedélyes elszámolási különbözetének tárgyévre elismert értéke a következő lépések szerint kerül számszerűsítésre:

- a. Az árszabályozási ciklus egyes éveire vonatkozó rendszeres díjmegállapítás során az elszámolási különbözet (Ft) számításához a 2021. évi induló díj meghatározásának alapjául szolgáló költségekben elismert technológiai veszteség (**mennyiség**) kerül figyelembevételre. Az árszabályozási mennyiség változása esetén a veszteség mértéke is korrigálásra kerül.
- b. A **tárgyévre elismert beszerzési árat** a Hivatal a IV.2.3.1 pontban leírtak szerint határozza meg.
- c. A tárgyévre elismert költség az a) és b) pont szerinti értékek szorzataként adódik.

5. Egyéb

5.1. A nyereség utólagos vizsgálata

Az alkalmazott módszer két lépésből áll:

- a) A Hivatal először megképezi
 - a tárgyévet két évvel megelőző naptári évre – az érintett társaságokra külön-külön – a 2. sz. melléklet szerint számított nyereségkorlát (NYK), valamint
 - az auditált vagy – auditált híján rendelkezésre álló – előzetes éves beszámolóban az engedélyes tevékenységre kimutatott üzemi (üzleti) tevékenységi eredmény (ÜNY) különbségét.
- b) Amennyiben az a) pont szerinti különbség negatív (többlet eredmény került realizálásra), akkor a különbség felét a Hivatal – az adatok rendelkezésre állását követő – díjszámításkor elismert költségcsökkentő korrekcióként veszi figyelembe (NYV) az IV.5.4 pontban foglaltaknak megfelelően.
- c) Az engedélyes tevékenységre vonatkozó előzetes és a tárgyévi auditált éves beszámolóban szereplő értékek különbözetét a Hivatal az adatok rendelkezésre állását követő díjszámításkor figyelembe veheti.

A Hivatal részben vagy egészben eltekinthet a nyereségkorlát túllépése miatti többletnyereség indokolt költségcsökkentő tételként való figyelembe vételétől, ha az az engedélyesnek a tárgyévet megelőző 8 évben végrehajtott terven felüli értékcsökkenési leírásának visszaírása miatt keletkezett és nem járt cash flow mozgással. A Hivatal ebben az esetben megvizsgálja, hogy az adott terven felüli értékcsökkenési leírás milyen mértékben járult hozzá a nyereségkorlát túllépése miatti többletnyereség csökkenéséhez valamelyik, a tárgyévet megelőző időszak díjainak számításánál, és ennek megfelelően dönt arról, hogy milyen mértékben veszi figyelembe a szóban forgó terven felüli értékcsökkenési leírás visszaírását az ÜNY-ben a tárgyévi díjak meghatározásánál.

Továbbá, a Hivatal eltekint a nyereségkorlát túllépése miatti többlet nyereség indokolt költségcsökkentő tételként való figyelembe vételétől, ha az nem engedélyes tevékenységből származó - bányajáradék visszatérítés jogcímen keletkező - egyedi bevétel miatt keletkezett.

5.2. Díjszámítási hibák

A díjak számítása során felmerült számítási hibák kezelése:

- a) A számítási hibaként azonosított tétel előremutató kezelése a jelen útmutató vonatkozó fejezeteiben foglaltaknak megfelelően történik.
- b) A számítási hibából eredő – múltira vonatkozó – elszámolás egyszeri korrekciós tételként valósul meg.

5.3. Jogorvoslat alapján megállapított hibák kezelése

A jogorvoslat alapján megállapított hibák helyesbítésének lépései:

- a) A jogorvoslat alapján megállapított hibaként azonosított tétel előremutató kezelése a jelen útmutató vonatkozó fejezeteiben foglaltaknak megfelelően történik.
- b) A jogorvoslat alapján megállapított hibából eredő – múltira vonatkozó – elszámolás egyszeri korrekciós tételként valósul meg.

5.4. Az elismert árbevétel-igény korrekciója

A Keretrendelet alapján – tekintettel az előző rendszeres díjmegállapítás során el nem számolt tételekre – korrekciós tételként veendő figyelembe:

- a) a tárolói évben beszédett **pótdíjak** és **aukciós bevételek**, tekintettel az el nem számolt időszak tételeire (indokolt költségcsökkentő tétel),
- b) a nyereségkorlát túllépés miatti **többletnyereségnek** az IV.5.1 pont szerint megállapított összege (NYV) (indokolt költségcsökkentő tétel),
- c) a tárgyévet megelőző, tényadatokkal lezárt elszámolással érintett időszakra elismert földgázár és az ugyanezen időszakra vonatkozó tényleges beszerzési árként elismert földgázár⁶ **eltéréséből** adódó korrekció,
- d) a tárgyévet megelőző, tényadatokkal lezárt elszámolással érintett időszakra elismert szállítási átlagár és az ugyanezen időszakra vonatkozó tényleges szállítási átlagárként elismert ár⁷ **eltéréséből** adódó korrekció,

⁶ A tárgyévet megelőző, tényadatokkal lezárt elszámolással érintett időszakra a tényleges beszerzési árként elismert földgáz-ár meghatározása során a „Paktuális import ár” a földgáz-ellátásról szóló 2008. évi XL. törvény 133. § 3. pontja alapján kiadott, az egyetemes szolgáltatók részére vételre felajánlott földgáz-forrás és a hazai termelésű földgáz mennyiségéről és áráról, valamint az igénybevételre jogosultak és kötelezettek köréről szóló NFM rendelet szerinti nem fedezett földgáz-forrásra érvényes „Paktuális import ár” tárgy tárolói év hónapjaira érvényes, rendelet szerint számított értékek kerülnek felhasználásra, azzal az eltéréssel, hogy az „sp” figyelembe vett értéke a 2019/20 gázévtől 1,63 EUR/MWh).

⁷ A tárgyévet megelőző, tényadatokkal lezárt elszámolással érintett időszakra a tényleges szállítási átlagárként elismert ár meghatározása során az Árkalkalmazási rendelet érintett időszakra hatályos szállítási díj kiszámítása során elismert költség és a díj számítása során figyelembe vett mennyiség hányadosaként kerül meghatározásra.

- e) az IV.5.2. b) pont szerinti **számítási és a IV.5.3. b) jogorvoslat alapján megállapított hibák** miatti korrekció. Ha a bíróság a földgáztárolási díjat megállapító határozatot hatályon kívül helyezi, amennyiben szükséges, a Hivatal az általa megállapított díj és a bírósági ítélet alapján megállapítandó díj különbsége miatti korrekciót a következő tárolói évtől egy vagy több tárolói éven keresztül hajtja végre, figyelembe véve a rendszerüzemeltetők és a felhasználók méltányos érdekeit.”

További korrekciós tételként vehető figyelembe a díjstruktúra változását eredményező **jelentős szabályozásbeli változásból** fakadó, a tárgy tárolói évet megelőző, tényadatokkal lezárt tárolói évben keletkezett hiány vagy többlet egyszeri korrekciója. A hiány vagy többlet a tárgy tárolói évet megelőző, tényadatokkal lezárt tárolói évre vonatkozó díjmegállapításhoz figyelembe vett becsült és tény naturália adat eltéréséből fakad.

A Hivatal a korrekciót több tárolói évre megbontva is végrehajthatja.

6. A díjelemek számszerűsítése

A Keretrendelet 5. § (4) bekezdés a) pontja szerinti **kitárolási díj alapját** a földgáz előkészítés változó költségei, valamint a veszteség 50%-os mértéke képezik.

A Keretrendelet 5. § (4) bekezdés b) pontja szerinti **betárolási díj alapját** a kompresszorozás változó költségei, valamint a veszteség 50%-os mértéke képezik.

A Keretrendelet 5. § (4) bekezdés c) pontja szerinti **tárolói kapacitásdíj alapját** a fix jellegű költségek, a közvetett költségek, az egyéb bevételek/ráfordítások szaldója, valamint az eredmény képzik.

6.1. A kitárolási díj meghatározása

A kitárolási díj a kitárolási díjra eső – az induló díjak megállapításakor használt, a jelen fejezetben rögzítetteknek megfelelően korrigált – indokolt, kitárolási díjra jutó árbevétel-igény és az árszabályozás szerinti kitárolási mennyiség hányadosaként kerül megállapításra.

6.2. A betárolási díj meghatározása

A betárolási díj a betárolási díjra eső – az induló díjak megállapításakor használt, a jelen fejezetben rögzítetteknek megfelelően korrigált – indokolt, betárolási díjra jutó árbevétel-igény és az árszabályozás szerinti betárolási mennyiség hányadosaként kerül megállapításra.

6.3. A tárolói kapacitásdíj meghatározása

A tárolói kapacitásdíj két elemből tevődik össze, amelyek közül az első az ún. tárolói kapacitásdíj konstans eleme, a második egy, a tény kapacitások alapján meghatározható számítási elem. A tárolói kapacitásdíj ezen két elem szorzataként áll elő.

A konstans elem meghatározása

A tárolói kapacitásdíjra eső – az induló díjak megállapításakor használt, a jelen fejezetben rögzítetteknek megfelelően korrigált – indokolt, kapacitásdíjra jutó árbevétel-igény és az árszabályozás szerinti lekötött mobilkapacitás hányadosának 1/3-aként kerül meghatározásra.

A számítási elem meghatározása

A számítási elem az alábbi képlet alapján határozandó meg:

$$\left[\text{MAX}\left(1; 133,33 * \frac{B}{M}; 70,31 * \frac{K}{M}\right) + \frac{133,33}{\text{MIN}\left(133,33; \frac{M}{B}\right)} + \frac{70,31}{\text{MIN}\left(70,31; \frac{M}{K}\right)} \right]$$

ahol:

M a rendszerhasználó tárolói mobil lekötése (kWh),

B a rendszerhasználó betárolási kapacitás lekötése (kWh/nap),

K a rendszerhasználó kitárolási kapacitás lekötése (kWh/nap).

Az inflációs bázisindex meghatározása

I. Működési költségek

A 2022/2023-as tárolói évre:

Az $Index_k$ esetén egy infláció és átlagkereset mutató kompozit kerül meghatározásra 2022. szeptember 30-ra, az alábbiak szerint.

$Index_k$: CPI és $Index_{személyi}$ kompozitja, mely az anyag jellegű és személyi jellegű költségek indokolt arányának figyelembe vételével kerül meghatározásra.

$$Index_{személyi} = \left(\left(1 + (MNB_{Br_{\text{atlagkereset}_{be\text{cs}2021}} - k) * \frac{3}{12}} \right) * \left(1 + (MNB_{Br_{\text{atlagkereset}_{be\text{cs}2022}} - k) * \frac{9}{12}} \right) - 1 \right) * 100$$

ahol:

$Index_{személyi}$: a személyi jellegű ráfordításokra vonatkozó inflációs mutató a működési költségek kompozit indexének meghatározásához (%)

$MNB_{Br_{\text{atlagkereset}_{be\text{cs}2021}}$: a Magyar Nemzeti Bank Inflációs jelentés című kiadványában publikált 2021. évi nemzetgazdasági bruttó átlagkereset mutató Amennyiben a vizsgálat időpontjában rendelkezésre áll KSH tény mutató, a Hivatal azt alkalmazza

$MNB_{Br_{\text{atlagkereset}_{be\text{cs}2022}}$: a Magyar Nemzeti Bank Inflációs jelentés című kiadványában publikált 2022. évi nemzetgazdasági bruttó átlagkereset mutató

k hatékonyságjavulási elvárás (%-pont)

Ha a fenti mutatók bármelyike kisebb, mint a hatékonyságjavulási elvárás, akkor az adott évrre a Hivatal nem vesz figyelembe indexálást.

és

$$CPI = \left(\left(1 + (MNB_{in\text{fláció}_{be\text{cs}2021}} - k) * \frac{3}{12} \right) * \left(1 + (MNB_{in\text{fláció}_{be\text{cs}2022}} - k) * \frac{9}{12} \right) - 1 \right) * 100$$

ahol:

CPI : az anyagjellegű költségekre vonatkozó inflációs mutató a működési költségek kompozit indexének meghatározásához (%)

$MNB_{in\text{fláció}_{be\text{cs}2021}}$: a Magyar Nemzeti Bank Inflációs jelentés című kiadványában publikált 2021. évi (előrejelzett) inflációs mutató. Amennyiben a vizsgálat időpontjában rendelkezésre áll KSH tény mutató, a Hivatal azt alkalmazza

$MNB_{in\text{fláció}_{be\text{cs}2022}}$: a Magyar Nemzeti Bank Inflációs jelentés című kiadványában publikált 2022. évi előrejelzett inflációs mutató

k hatékonyságjavulási elvárás (%-pont)

Ha a fenti mutatók bármelyike kisebb, mint a hatékonyságjavulási elvárás, akkor az adott évrre a Hivatal nem vesz figyelembe indexálást

A 2023/2024-es tárolói évre:

Az $Index_k$ esetén egy infláció és átlagkereset mutató kompozit kerül meghatározásra 2023. szeptember 30-ra, az alábbiak szerint.

$Index_k$: CPI és $Index_{személyi}$ kompozitja, mely az anyag jellegű és személyi jellegű költségek indokolt arányának figyelembe vételével kerül meghatározásra

$$Index_{személyi} = \left(\left(1 + (MNB_{Br_{\text{atlagkereset}_{be\text{cs}2021}} - k) * \frac{3}{12}} \right) * \left(1 + MNB_{Br_{\text{atlagkereset}_{be\text{cs}2022}} - k} \right) * \left(1 + (MNB_{Br_{\text{atlagkereset}_{be\text{cs}2023}} - k) * \frac{9}{12}} \right) - 1 \right) * 100$$

ahol:

$Index_{személyi}$: a személyi jellegű ráfordításokra vonatkozó inflációs mutató a működési költségek kompozit indexének meghatározásához (%)

$MNB_{Br_{\text{atlagkereset}_{be\text{cs}2021}}$: a Magyar Nemzeti Bank Inflációs jelentés című kiadványában publikált 2021. évi nemzetgazdasági bruttó átlagkereset mutató Amennyiben a vizsgálat időpontjában rendelkezésre áll KSH tény mutató, a Hivatal azt alkalmazza.

$MNB_{Br_{\text{atlagkereset}_{be\text{cs}2022}}$: a Magyar Nemzeti Bank Inflációs jelentés című kiadványában publikált 2022. évi nemzetgazdasági bruttó átlagkereset mutató

$MNB_{Br_{\text{atlagkereset}_{be\text{cs}2023}}$: a Magyar Nemzeti Bank Inflációs jelentés című kiadványában publikált 2023. évi nemzetgazdasági bruttó átlagkereset mutató

k hatékonyságjavulási elvárás (%-pont)

Ha a fenti mutatók bármelyike kisebb, mint a hatékonyságjavulási elvárás, akkor az adott évre a Hivatal nem vesz figyelembe indexálást.

és

$$CPI = \left(\left(1 + (MNB_{in\text{fláció}_{be\text{cs}2021}} - k) * \frac{3}{12} \right) * \left(1 + MNB_{in\text{fláció}_{be\text{cs}2022}} - k \right) * \left(1 + (MNB_{in\text{fláció}_{be\text{cs}2023}} - k) * \frac{9}{12} \right) - 1 \right) * 100$$

ahol:

CPI : az anyagjellegű költségekre vonatkozó inflációs mutató a működési költségek kompozit indexének meghatározásához (%)

$MNB_{in\text{fláció}_{be\text{cs}2021}}$: a Magyar Nemzeti Bank Inflációs jelentés című kiadványában publikált 2021. évi (előrejelzett) inflációs mutató. Amennyiben a vizsgálat időpontjában rendelkezésre áll KSH tény mutató, a Hivatal azt alkalmazza.

$MNB_{in\text{fláció}_{be\text{cs}2022}}$: a Magyar Nemzeti Bank Inflációs jelentés című kiadványában publikált 2022. évi előrejelzett inflációs mutató

$MNB_{in\text{fláció}_{be\text{cs}2023}}$: a Magyar Nemzeti Bank Inflációs jelentés című kiadványában publikált 2023. évi előrejelzett inflációs mutató

k hatékonyságjavulási elvárás (%-pont)

Ha a fenti mutatók bármelyike kisebb, mint a hatékonyságjavulási elvárás, akkor az adott évre a Hivatal nem vesz figyelembe indexálást

A 2024/2025-ös tárolói évre:

Az $Index_k$ esetén egy infláció és átlagkereset mutató kompozit kerül meghatározásra 2024. szeptember 30-ra, az alábbiak szerint.

$Index_k$: CPI és $Index_{személyi}$ kompozitja, mely az anyag jellegű és személyi jellegű költségek indokolt arányának figyelembe vételével kerül meghatározásra

$$Index_{személyi} = \left(\left(1 + (MNB_{Br_{\text{atlagkereset}_{becs2021}} - k) * \frac{3}{12}} \right) * \left(1 + MNB_{Br_{\text{atlagkereset}_{becs2022}} - k} \right) * \left(1 + MNB_{Br_{\text{atlagkereset}_{becs2023}} - k} \right) * \left(1 + (MNB_{Br_{\text{atlagkereset}_{becs2024}} - k) * \frac{9}{12}} \right) - 1 \right) * 100$$

ahol:

$Index_{személyi}$: a személyi jellegű ráfordításokra vonatkozó inflációs mutató a működési költségek kompozit indexének meghatározásához (%)

$MNB_{Br_{\text{atlagkereset}_{becs2021}}}$: a Magyar Nemzeti Bank Inflációs jelentés című kiadványában publikált 2021. évi nemzetgazdasági bruttó átlagkereset mutató Amennyiben a vizsgálat időpontjában rendelkezésre áll KSH tény mutató, a Hivatal azt alkalmazza.

$MNB_{Br_{\text{atlagkereset}_{becs2022}}}$: a Magyar Nemzeti Bank Inflációs jelentés című kiadványában publikált 2022. évi nemzetgazdasági bruttó átlagkereset mutató

$MNB_{Br_{\text{atlagkereset}_{becs2023}}}$: a Magyar Nemzeti Bank Inflációs jelentés című kiadványában publikált 2023. évi nemzetgazdasági bruttó átlagkereset mutató

$MNB_{Br_{\text{atlagkereset}_{becs2024}}}$: a Magyar Nemzeti Bank Inflációs jelentés című kiadványában publikált 2024. évi nemzetgazdasági bruttó átlagkereset mutató

k hatékonyságjavulási elvárás (%-pont)

Ha a fenti mutatók bármelyike kisebb, mint a hatékonyságjavulási elvárás, akkor az adott évre a Hivatal nem vesz figyelembe indexálást.

és

$$CPI = \left(\left(1 + (MNB_{infláció_{becs2021}} - k) * \frac{3}{12} \right) * \left(1 + MNB_{infláció_{becs2022}} - k \right) * \left(1 + MNB_{infláció_{becs2023}} - k \right) * \left(1 + (MNB_{infláció_{becs2024}} - k) * \frac{9}{12} \right) - 1 \right) * 100$$

ahol:

CPI : az anyagjellegű költségekre vonatkozó inflációs mutató a működési költségek kompozit indexének meghatározásához (%)

$MNB_{infláció_{becs2021}}$: a Magyar Nemzeti Bank Inflációs jelentés című kiadványában publikált 2021. évi (előrejelzett) inflációs mutató. Amennyiben a vizsgálat időpontjában rendelkezésre áll KSH tény mutató, a Hivatal azt alkalmazza.

$MNB_{infláció_becs2022}$:	a Magyar Nemzeti Bank Inflációs jelentés című kiadványában publikált 2022. évi előrejelzett inflációs mutató
$MNB_{infláció_becs2023}$:	a Magyar Nemzeti Bank Inflációs jelentés című kiadványában publikált 2023. évi előrejelzett inflációs mutató
$MNB_{infláció_becs2024}$:	a Magyar Nemzeti Bank Inflációs jelentés című kiadványában publikált 2024. évi előrejelzett inflációs mutató
k	hatékonyságjavulási elvárás (%-pont)

Ha a fenti mutatók bármelyike kisebb, mint a hatékonyságjavulási elvárás, akkor az adott évre a Hivatal nem vesz figyelembe indexálást

II. Szabályozás szerinti eszközérték, értékcsökkenés

A 2022/2023-as tárolói évre:

$$index_TK_{2022-2023} = \left[\left(1 + \frac{infl_{2021,beacsült}^{MNB}}{12} * 9 \right) * \left(1 + \frac{infl_{2022,beacsült}^{MNB}}{12} * 3 \right) - 1 \right] * 100$$

ahol:

$index_TK_{2022-2023}$ az eszközértékre vonatkozó inflációs mutató a 2022/2023-as tárolói évre (%)

$infl_{2021,beacsült}^{MNB}$ a Magyar Nemzeti Bank 2021. decemberi Inflációs jelentés című kiadványában publikált 2021. évi előrejelzett inflációs mutató (%)

$infl_{2022,beacsült}^{MNB}$ a Magyar Nemzeti Bank 2021. decemberi Inflációs jelentés című kiadványában publikált 2022. évi előrejelzett inflációs mutató (%)

A 2023/2024-es tárolói évre:

$$index_TK_{2023-2024} = \left[\left(1 + \frac{infl_{2021,tény}^{MNB}}{12} * 9 \right) * (1 + infl_{2022,beacsült}^{MNB}) * \left(1 + \frac{infl_{2023,beacsült}^{MNB}}{12} * 3 \right) - 1 \right] * 100$$

ahol:

$index_TK_{2023-2024}$ az eszközértékre vonatkozó inflációs mutató a 2023/2024-es tárolói évre (%)

$infl_{2021,tény}^{MNB}$ a Magyar Nemzeti Bank 2022. decemberi Inflációs jelentés című kiadványában publikált 2021. évi tény inflációs mutató (%)

$infl_{2022,beacsült}^{MNB}$ a Magyar Nemzeti Bank 2022. decemberi Inflációs jelentés című kiadványában publikált 2022. évi előrejelzett inflációs mutató (%)

$infl_{2023,beacsült}^{MNB}$ a Magyar Nemzeti Bank 2022. decemberi Inflációs jelentés című kiadványában publikált 2023. évi előrejelzett inflációs mutató (%)

A 2024/2025-ös tárolói évre:

$$\begin{aligned} & index_TK_{2024-2025} \\ &= \left[\left(1 + \frac{infl_{2021,tény}^{MNB}}{12} * 9 \right) * (1 + infl_{2022,tény}^{MNB}) * (1 + infl_{2023,beccsült}^{MNB}) \right. \\ & \quad \left. * \left(1 + \frac{infl_{2024,beccsült}^{MNB}}{12} * 3 \right) - 1 \right] * 100 \end{aligned}$$

ahol:

$index_TK_{2023-2024}$	az eszközértékre vonatkozó inflációs mutató a 2023/2024-es tárolói évre (%)
$infl_{2021,tény}^{MNB}$	a Magyar Nemzeti Bank 2022. decemberi Inflációs jelentés című kiadványában publikált 2021. évi tény inflációs mutató (%)
$infl_{2022,tény}^{MNB}$	a Magyar Nemzeti Bank 2023. decemberi Inflációs jelentés című kiadványában publikált 2022. évi tény inflációs mutató (%)
$infl_{2023,beccsült}^{MNB}$	a Magyar Nemzeti Bank 2023. decemberi Inflációs jelentés című kiadványában publikált 2023. évi előrejelzett inflációs mutató (%)
$infl_{2024,beccsült}^{MNB}$	a Magyar Nemzeti Bank 2023. decemberi Inflációs jelentés című kiadványában publikált 2024. évi előrejelzett inflációs mutató (%)

2. sz. melléklet

A földgáztárolói engedélyesek engedélyköteles tevékenysége által szabadon elérhető nyereség felső korlátjának számítása

2020-ra (2022/2023-as tárolói év díjszámításakor figyelembe véve):

$$NYK = TK * \left(1 - \text{infl}_{2021}^{MNB} * 3/12\right) + TP_{2022},$$

2021-re (2023/2024-es tárolói év díjszámításakor figyelembe véve):

$$NYK = TK * \left(1 + \text{infl}_{2021}^{MNB} * 9/12\right) + TP_{2023},$$

2022-re (2024/2025-ös tárolói év díjszámításakor figyelembe véve):

$$NYK = TK * \left(1 + \text{infl}_{2021}^{MNB} * 9/12\right) * \left(1 + \text{infl}_{2022}^{MNB}\right) + TP_{2024},$$

ahol:

NYK: szabadon elérhető nyereségkorlát,

TK: a földgáztárolói engedélyes tárolási engedélyköteles tevékenysége részére az induló díjak megállapításánál kalkulált tőkeköltségelem, amelynek kiszámítási módja a következő:

$$TK = TIE * TH,$$

ahol:

TIE: a 2020. évi eszköz- és költség-felülvizsgálatba bevont a földgáztárolói engedélyes azon 2019. év végi, valamint 2020. évben dokumentáltan aktiválásra kerülő (2021. április 1-re indexált) tárgyi eszközeinek és immateriális javainak nettó értéke, amelyeket az eszköz- és költség-felülvizsgálat alapján a Hivatal indokoltnak minősített,

TH: a Hivatal által az induló díjak megállapítása során figyelembe vett adózás előtti reál hozamtényező, százalékban kifejezve.

infl_{2021}^{MNB} : a Magyar Nemzeti Bank 2022. decemberi Inflációs jelentés című kiadványában publikált 2021. évi tény infláció, százalékban kifejezve,

infl_{2022}^{MNB} : a Magyar Nemzeti Bank 2023. decemberi Inflációs jelentés című kiadványában publikált 2022. évi tény infláció, százalékban kifejezve,

TP_t : a 2021. évi induló díjszámításban nem szerepeltetett, az árszabályozási ciklus során a t. évi díjak számításáig a IV.3.2 pont szerint összesen figyelembe vett új beruházások és az IV.5.4 e) pont szerinti eszközök tőkeköltsége.